

Tolletaten
(post@toll.no)

18. mars 2025

HØRINGSSVAR FRA COOP NORGE SA

Forslag om endringer i vareførselsforskriften – Digitoll – Del 5

Vi viser til høringsbrev av 4. februar 2025 vedrørende forslag til endringer i vareførselsforskriften. Coop Norge SA (heretter «Coop»), fellesorganisasjon for Coop i Norge, inngir med dette våre innspill.

Coop i Norge eies av over 2,5 millioner medlemmer og familiemedlemmer, gjennom 57 samvirkelag over hele landet. Vår oppgave er å skape verdier for medlemmene, blant annet gjennom å tilby gode produkter til konkurransedyktige priser og kvalitet.

1 Innledning

Coop er positiv til innføring av løsninger som bidrar til mer sømløs og effektiv transport av varer over grensen. Coop stiller imidlertid spørsmål ved hvordan en del av de foreslåtte endringene i regelverket skal forstås og håndteres i praksis, herunder savnes det informasjon om hvilke systemer som skal benyttes for gjennomføring og hvilke tilpasninger som vil kreves av næringslivet.

Vi vil i det følgende kommentere enkelte av endringsforslagene og avslutningsvis i punkt 5 gi noen generelle kommentarer til forslaget.

2 Registrering i tollagerregnskapet

Foreslått endring i vareførselsforskriften § 4-4-4 skal muliggjøre registrering og deklarerer av varer i tollagerregnskapet før varene ankommer tollområdet.

Deklarering av varer som lagres på tollager forutsetter i dag at det i deklarereringen angis en rekke opplysninger, blant annet godsnummer, jf. varelagerforskriften § 4-4-1. Etter gjeldende praksis utstedes godsnummer ved ankomst til tollager. Det er ikke foreslått endring i vareførselsforskriften § 4-4-1 om hvilke opplysninger som kreves for deklarerer og det fremstår som uklart hvordan forpliktelsen til å deklarerer varer til tollager senest ved ankomst til tollområdet skal kunne oppfylles.

3 Overgangsordning for kortvarig lagring (tollager E)

Opplysningskrav for varer på tollager E fremstår fortsatt som vel omfattende. Selv om lagringstiden er utvidet med to dager, vil opplysningskravet og lagringstiden slik dette nå er foreslått etter Coops vurdering ikke medføre en tilstrekkelig forenkling til at aktørene vil benytte seg av ordningen.

Coop savner drøftelse og vurdering av enkelte momenter påpekt i innkomne høringssvar til høring 4. Det vises særlig til høringsuttalelse fra Advokatforeningen hvor forholdet til EUs tollkodeks er omtalt. Vi kan ikke se at dette er kommentert av tolletaten.

Coop Norge SA Hovedkontor

Postboks 21 Haugenstua, N-0915 Oslo – Norge
Besøksadresse: Østre Aker vei 264, 0977 Oslo
Telefon +47 22 89 95 95 – Bankgiro 9373.05.01232
www.coop.no

Ved oversittelse av lagringsfristen må varene deklarerer for ny prosedyre, mest praktisk vil trolig være innleggelse på ordinært tollager. Med den korte lagringstid som forslaget åpner for, risikerer aktørene dermed å måtte gjennomføre to prosedyrer, som vil være både forsinkende og fordyrende. Ved å ikke deklarerer varene for ny prosedyre ved utløp av åttedagersfristen vil vareeier også risikere tvangssalg av varer, jf. vareførselsforskriften § 4-4-6 (2), som skal gjelde tilsvarende for tollager E.

Coop registrerer at det er mange uavklarte spørsmål knyttet til tollager E. Særlig utfordres dagens ordning med samlefortolling og forsendelser med varer som skal til både tollager A og tollager E. Det vises til innkommet høringssvar fra Pentagon Freight Services AS hvor dette er adressert, og Coop stiller seg bak deres innspill.

Samlet sett vil den foreslåtte ordningen etter Coops vurdering medføre at tollager E trolig ikke vil bli ansett som et praktisk unntak for aktørene. En bedre løsning ville kunne være å beholde dagens ordning med tollager A, og eventuelt tilpasse reglene eller etablere en hjemmel for å gjøre unntak i opplysningskravene. Det er uklart om dette er vurdert som et alternativ i prosessen.

4 Lossing og lossetillatelse

Reguleringen av forslaget om generell lossetillatelse kunne med fordel tydeliggjort forholdet til den generelle melde- og registreringsplikten.

Den foreslåtte regulering kan etter Coops vurdering oppfattes å innebære et fritak fra den generelle melde- og registreringsplikten, når det gis rett til lossing uten tollbehandling. Som det fremkommer av høringsinnspillet innkommet fra Pentagon Freight Services AS, kreves det likevel en «*form for deklarasjon*» før ankomst/lossing uten at dette fremgår eksplisitt av foreslått regulering. Det bør klargjøres hvilken informasjon/deklarasjon som må forhåndsmeldes for varer med generell lossetillatelse etter den foreslåtte bestemmelsen og at forholdet mellom den generelle melde- og registreringsplikten og generell lossetillatelse klargjøres i forskriften.

5 Generelle kommentarer

Innføring av Digitoll og foreslått lovverk vil kreve en rekke tilpasninger fra næringslivet. Samfunnsøkonomiske konsekvenser er kommentert av tolletaten i tidligere høringsrunder, særlig høring 4, hvor det er redegjort for utført samfunnsøkonomisk analyse hvor ordningen samlet sett vurderes som samfunnsmessig lønnsom.

Coop er enig i at forslagene fremmet i høring 5 isolert sett neppe medfører vesentlige økonomiske konsekvenser, men savner en mer konkret vurdering av de økonomiske og praktiske konsekvenser ordningen generelt medfører for næringslivet. Dette er påpekt av andre aktører i tidligere høringsrunder uten at vi kan se at dette er besvart av tolletaten.

Coop ser særlig utfordringer knyttet til mangelfull fleksibilitet i meldingssystemet ved at sjåfører får begrenset adgang til å melde endringer, samt at utenlandske aktører ikke har tilgang til systemer. I høringsnotatet til høring 4 uttalte tolletaten at det var dialog med Digitaliseringsdirektoratet for å se på løsninger som kan benyttes av utenlandske aktører, men status i dette arbeidet er ikke kommentert i siste høring. Coop etterlyser informasjon på dette arbeidet.

Vareeiere må trolig vurdere å innføre døgnbemanning eller iallfall vaktordninger for å kunne fange opp eventuelle endringer også utenfor normal arbeidstid for å unngå at varer stanses på grensen. Det vises til høringsuttalelser fra blant annet DSV og Freja. Muligheter for å bøte på dette, i form av unntaksregler eller systemtilpasninger, er ikke kommentert av tolletaten.

Hvorvidt angitt tidsfrist for ikrafttredelse vil være håndterbar, avhenger både av at regelverket er praktisk mulig å etterleve for aktørene. Coop ser behov for både tilpasning og klargjøring av regelverket, og også at tilfredsstillende systemer og regelveiledning foreligger i god tid før regelverket settes i kraft. Næringslivet kan ikke iverksette konkrete tilpasninger som eksempelvis oppbemanning, etablering av vaktordning, og anskaffelse av programvare før det foreligger et lovvedtak. Det vil også være behov for tid mellom lovvedtak og ikrafttredelse for å tilpasse seg. Tolletaten uttalte i et møte nylig at de ikke har etablert noen kontakt med programvareleverandører for å avklare behov, og tidsperspektiv for etablering av nødvendige systemer for etterlevelse av foreslått lovverk. Hvilket tidsperspektiv som er praktisk og nødvendig er vanskelig å ha en klar oppfatning av om, og det hadde vært ønskelig at tolletaten innhentet innspill på dette fra leverandørbransjen.

Samlet sett er det Coops vurdering at det foreslåtte regelverket på mange punkter bør klargjøres for at hensikten – enklere regelverk og systemer for både tolletaten og næringslivet – skal oppnås.

Med vennlig hilsen

Coop Norge SA

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Sissel Johansen".

Sissel Johansen
Avdelingsleder spedisjon

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Anne Kaurin".

Anne Kaurin
Advokat